

गल्ल unter den 7 Kleinodien erwähnt und durch *Korallen* erklärt; BURN. Lot. de la b. l. 319. fgg. Ob in den oben angeführten Stellen des alten Epos unter *सुमारगल्त्वर्क* oder *मसारग* auch nur ein Stoff zu verstehen sei, bleibt zweifelhaft; fassen wir es als zwei Stoffe, so erhalten wir an der ersten Stelle gleichfalls *sieben* edle Stoffe. Da aber in dieser Stelle *Korallen* (प्रवाल) und *Krystalle* (स्फटिक) ausserdem aufgeführt werden, kann weder *सुमारग* *Korallen*, noch *गल्त्वर्क* schlechtweg *Krystalle* bezeichnen. — 2) *eine Schale zum Trinken berauschender Getränke* H. 906.

गल्त्वर्क, गैल्वर्कते = गर्कू Дуагуп. 16, 36.

1. गव 1) = गो Rind, Kuh; a) am Anfange eines comp. vor einem vocalisch anlautenden Worte P. 6, 1, 123. fg. Vop. 2, 15. गवार्क eines Rindes werth MBu. 2, 828. गवार्थ eines Rindes halber 13, 3339. M. 10, 62. 11, 79. पाकृत. II, 112. गवान्त eine Unwahrheit in Bezug auf M. 8, 98. Vor einem Consonanten in गवराज. Vgl. गवान्त u. s. w. — b) am Ende eines comp. oxyt. P. 5, 4, 92. परमगवैः पञ्चगवैम् fünf Kühe, पञ्चगवधनः Sch. Vop. 6, 47. 56. 57. षड्गवेन कृषति TS. 5, 2, 3, 2. षष्टाष्टगवान्यूकः शकटानि MBu. 8, 799. Der Ton auf der ersten Silbe des ersten Wortes bei einer Vergleichung P. 6, 2, 72. धान्यगवः Korn in Gestalt eines Rindes aufgestapelt Sch. Am Ende eines adj. comp.: षड्गवमनः कृत. च. 22, 11. 2. द्वादशगवैः सौरम् च. 7, 2, 3. 6. कृत. च. 21, 3, 34. Vgl. अधिगव, अणु, पुं, शं, प्रल, सं, सु. f. गवी s. ब्रह्मगवी, भिल्ल, स्त्री, गुरुगवी अच. ग्रह. 2, 10. Vgl. गु. — 2) m. = गो Sonnenstrahl: अर्जुनस्य इमे वाणा नेमे वाणाः शिखण्डिनः । कृत्स्नि मम गात्राणि माघमासे गवा इव ॥ MBu. 6, 5632.

2. गव von 1. गा s. पुरोगव und vgl. गु.

गवची f. = गवाली *Coloquinthe* RATNAM. 15.

गवयु (denom. von गो), गवयति; aor. अन्नगवत् Siddh. K. 162, a, 14.

गवयै (von गो) m. 1) *Bos Gavaeus*, wohl nur eine Race des gemeinen Rindes, mit dem es sich fruchtbar paart. Kommt sowohl gezähmt als auch wild vor. Die Wamme ist vorhanden, aber weder so tief noch so gewellt wie beim Zebu. Von Farbe braun in verschiedenen Abstufungen; vgl. As. Res. VIII, 511. AK. 2, 3, 11. TRIK. 2, 5, 9. H. 1286. विद्द्वैरस्य गवयस्य गोह्ने RV. 4, 21, 8. VS. 24, 28. AIT. Ba. 2, 8, 3, 34. च. 1, 2, 3, 9. च. 16, 3, 14. 12, 13. MBu. 3, 11028. 13, 4246. DRAUP. 4, 15. R. 2, 103, 41. पाकृत. 53, 20. KUMĀRAS. 1, 57. RT. 1, 23. BHĀG. P. 3, 10, 20. 21, 44. 8, 10, 10. गवयै f. das Weibchen P. 4, 1, 63. VArt. 2. gaṇa गौरादि zu 41. RĀGAN. (= भिल्लगवी) im ÇKDR. VS. 24. 30. Vgl. गोमृग. — 2) N. pr. eines Affen im Gefolge von Rāma MBu. 3, 16274. R. 4, 25, 33. 6, 2, 48. 3, 47.

गवल् (wie eben) 1) m. der wilde Büffel H. 1283. — 2) n. Büffelhorn AK. 2, 9, 100. VARĀH. BRH. S. 31, 17.

गवल्गाण m. N. pr. eines Mannes, des Vaters von Saṅgaja, MBu. 1, 2426 (गवल्गाण gegen das Metrum). — Vgl. गावल्गाण.

गवालै (गव + अल) 1) m. P. 5, 4, 76. Sch. 6, 1, 123. Sch. Vop. 2, 15. 6. 77. a) oeil-de-boeuf, rundes Fenster, Luftloch AK. 2, 2, 8. 3, 4, 20. 202. H. 1012. an. 3, 733. MED. sh. 35. दत्तिके: राजतैश्चैव गवालैः प्रियदर्शिनः । केमजालावृत्तैश्चैव रम्यैः साग्रवितानकैः ॥ R. 3, 61, 13. तापनीय R. 4, 50.

H. Theil.

30. सुच. 2, 244, 8. RAGH. 7, 7. KUMĀRAS. 7, 58. 62. MEGH. 96. गवालगतता प्रवातमासेवमाना तिष्ठति MĀLAY. 8, 5. 50, 11. VARĀH. BRH. S. 42(43), 57. गवालवातायनेन SADDH. P. 4, 19, a. Am Ende eines adj. comp. f. आ RAGH. 11, 93. Masche eines Panzerhemdes: लोकज्ञालिन मक्ता सगवत्तेषां रंशितः HARIV. 2439. गवालज्ञाल n. a lattice, a jealousy, trellice work WILS. — b) N. pr. eines Kriegers MBu. 6, 3997. — c) N. pr. eines Affen im Gefolge von Rāma, des Führers der Golāṅgūla, H. an. MED. MBu. 3, 16272. R. 4, 25, 33. 39, 27. 6, 3, 36. 22, 2. — c) N. pr. eines Sees (viell. n.) RĀGATAR. 5, 423. — 2) f. ई N. versch. Pflanzen: Cucumis maderaspatanus AK. 2, 4, 5, 22. Coloquinthe (folgt im AK. unmittelbar darauf) H. an. MED. RATNAM. 15. RĀGAN. सुच. 1, 132, 14. 144, 16. 2, 174, 13. 285, 2. 469, 3. Trophis aspera (शाखित) RĀGAN. im ÇKDR. Clitoria Ternatea Lin. RATNAM. 19. गवालक m. = गवाल 1, a. MBu. 1, 5003. MĀRĀH. 59, 22. VARĀH. BRH. S. 55, 22. am Ende eines adj. comp. KATHĪS. 23, 61. विद्युन्मालागवालक (घन) MBu. 13, 976.

गवालित (von गवाल) adj. fenestratus सुच. 1, 338, 12. धमनीभिरिदं शरीरं गवालितम् gleichsam ein Gitter bildend 365, 1.

गवाग्र u. = गोमृग = गोमृग Vop. 2, 18.

गवाची (गो + अच्) f. ein best. Fisch, = vulg. पाँकालमाच RĀGAV. im ÇKDR. Ophidium punctatum CAREY bei HAUGHT. u. d. l. W. Macrogynathus Pankalus WILS. — गवाच्, f. गोची Vop. 3, 165.

गवादन (गव + अदन) 1) n. Weide, Wiese ÇABDAK. im ÇKDR. — 2) f. ई gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. a) dass. H. an. 4, 170. MED. n. 179. — b) Coloquinthe diess. — c) Clitoria Ternatea Lin. RATNAM. 19. = नीला-पराजिता RĀGAN. im ÇKDR.

गवामय und गवामयन s. u. गो.

गवामृत (गव + अमृत) n. der aus Strahlen bestehende Trank der Unsterblichkeit: सोमो गवामृतम् MBu. 3, 17351; vgl. अमृत 4, d am Ende.

गवांपति (गवाम्, gen. pl. von गो, + पति) m. 1) Hüter der Kühe, Kuhhirt MBu. 4, 588. — 2) Herr der Rinder, Stier: सिंहेनेव गवांपतिम् (पातितम्) MBu. 3, 14737. — 3) Gebieter der Strahlen, Bein. der Sonne MBu. 3, 192. Agni's 14182. — 4) N. pr. eines buddhist. Bhikshu VJUTP. 32. LALIT. Calc. 1, 11. Lot. de la b. l. 1. 295. SCUIEFNER, Lebensb. 248 (18). — Braucht in den drei ersten Bedd. nicht als comp. aufgefasst zu werden. Vgl. गोपति.

गवालूक m. = गवय Bos Gavaeus TRIK. 2, 5, 9.

गवाविक (गव + अविक) n. sg. Rinder und Schafe gaṇa गवाश्वादि zu P. 2, 4, 11.

गवाशन (गव Kuh + अशन essend) m. = गोभक्त, vulg. मुचि d. i. Lederarbeiter, Schuhmacher ÇKDR. mit folg. Belege von Udbhaṭa: माताप्येका पिताप्येको मम तस्य च पतिणः । अहं मुनिभिरानीतः स चानीतो गवाशनिः ॥ गवासन HAUGHTON.

गवाशिर (गव + आशिर) adj. mit Milch versetzt, vom Soma RV. 1. 137, 1. यतै सोम गवाशिरौ यवाशिरौ भ्रतमहे 187, 9. 2, 41, 3. 3, 32, 2. 42, 1. 7. 8, 90. 10. VĀLAKH. 4, 10.

गवाश्व (गव + अश्व) n. sg. Rinder und Pferde P. 2, 4, 11. MBu. 1, 3654. 3, 10936. कर्त्तव्यगवाश्वम् 1, 3342. गवश्वधनधान्यवान् (sic) R. 1, 6, 7. — Vgl. गोश्व und गोश्व.

45*